

Bestuursrapportage

Januari - april 2023

1. Inleiding

Financiële beschouwing

Middels de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur tweemaal per jaar geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, waarbij de inhoudelijke verantwoording wordt getoetst door de bestuurscommissies.

De afgelopen jaren hebben veelal in het teken gestaan van de crisistaken. Onze inzet op het gebied van COVID-19, de coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de ondersteuning bij de crisisnoodopvang heeft grote invloed gehad op onze dienstverlening. Hoewel onze werkzaamheden met betrekking tot de COVID-19-bestrijding sterk zijn gereduceerd, zijn de crisistaken nog steeds aan de orde: de coördinatie van de opvang van ontheemden en crisisnoodopvang loopt onverminderd door. Met VWS lopen inmiddels gesprekken over een mogelijke najaarscampagne voor het vaccineren van een kwetsbare doelgroep.

We zijn als organisatie echter steeds beter in staat om deze aanvullende en onze reguliere taken te combineren. De krappe arbeidsmarkt maakt het wel uitdagend om de in te halen werkzaamheden op te pakken, desondanks is de inhaalslag in gang gezet. Het jaar 2023 staat dan ook in het teken van 'tempo maken', het herstarten en versnellen van projecten en investeren in personeel en personeelsbeleid. Met deze acties zetten wij de noodzakelijke stappen om te borgen dat onze organisatie voldoende robuust blijft.

Die robuustheid is nodig, zeker in deze tijden van toenemende onzekerheid en onvoorspelbaarheid. Net als alle organisaties constateren wij de gevolgen van de inflatie: de stijgingen van bouw-, personeels-, huur- en energiekosten zijn fors. Voordelige contracten lopen af waardoor er nieuwe contractonderhandelingen plaatsvinden. Consequentie hiervan is dat de inflatie in 2023 en de komende jaren steeds nadrukkelijk tot uiting komt in onze financiële resultaten. We constateren dat onze structurele kosten fors toenemen. Zo laat het meerjarig investeringsplan (MIP) in combinatie met de bouwagenda en de herijkte onderhoudsplanning grote financiële uitdagingen zien. Op de korte termijn komen deze ontwikkeling slechts beperkt naar boven, omdat er sprake is van incidentele meevallers. Deze meevallers ontstaan doordat activiteiten en projecten vertragen vanwege een tekort aan personeel, kapitaallasten worden uitgesteld doordat investeringen pas later worden gerealiseerd en kosten aan derden worden uitgesteld door vertraging bij leveranciers.

Op basis van marktontwikkelingen en trendanalyses zullen we de komende periode een schets maken van het meerjarig beeld van onze financiële positie. Over de uitkomsten gaan wij vervolgens graag in overleg met het bestuur.

Zoals afgesproken bij de kaderbrief 2024-2027, zal het effect van de inflatie van de materiële kosten conform het afgestemde 'scenario 3' worden geëvalueerd. Omdat de meicirculaire noodzakelijk is voor het maken van een tussentijdse evaluatie, zal in de tweede bestuursrapportage hier nader op in worden gegaan.

In het eerste kwartaal spelen er naast de crisistaken, diverse thema's die veel inspanning vergen van onze organisatie. In het eerste kwartaal is door de GGD, in opdracht van de bestuurscommissie Gezondheid, ingezet op de ontwikkelingen die voortkomen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Met het GALA zetten gemeenten, zorgverzekeraar, VWS en de GGD gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. We bouwen hiermee verder - in gezamenlijkheid en zowel lokaal als provinciaal – op de ingezette lijn van preventie en beweging naar de voorkant waarin gezondheid centraal staat. Het IZA heeft als doel toegankelijke en betaalbare zorg te behouden voor iedere burger. GGD Fryslân heeft het proces begeleid om te komen tot een gemandateerde gemeente, welke nodig is om in Fryslân vanuit gemeentelijk perspectief afspraken te kunnen maken met alle belanghebbenden.

Bij het organisatieonderdeel Crisisbeheersing is sprake van structurele aanvullende Bdur-middelen, deze middelen gaan gepaard met een duidelijke opdracht: het zorgen voor versterking van de crisisbeheersing en het versterken van de regionale- en landelijke informatiepositie. De eerste stappen zijn inmiddels gezet om deze versterking te realiseren.

Het jaar 2023 staat ook in het teken van het hervatten van de bouwagenda. Dit betreft de eerste tranche. De aanbestedingen van de eerste kazernes lopen. Na deze trajecten zal een nieuwe herijking van de financiële consequenties worden uitgevoerd.

Tenslotte vindt er dit jaar een doorlichting plaats van de begroting. Bij deze doorlichting wordt in opdracht van de auditcommissie de begroting kritisch doorgelicht, met als doel: kansen en risico's identificeren. De uitkomsten van de doorlichting zullen ultimo 2023 worden gepresenteerd aan het algemeen bestuur.

2. Programma overstijgende onderwerpen

Cao

In het afgelopen kwartaal is door de overlegpartners in het LOAV een nieuwe cao afgestemd. Deze cao heeft een looptijd van 2 januari 2023 tot 1 mei 2024. De financiële vertaling van deze cao wordt de komende weken uitgewerkt. In de tweede bestuursrapportage zullen wij het bestuur de uitkomsten presenteren en zullen wij het bestuur een begrotingswijziging voorleggen ter dekking van de dekking van de financiële gevolgen. De basis voor de begrotingswijziging ligt in de huidige bestuurlijke afspraken zoals opgenomen in de financiële verordening.

Procesgericht werken

De 'Visie op Procesgericht werken, leren door te doen' is op 20 maart 2023 door het directieteam VRF vastgesteld. In 2023 wordt het fundament gelegd voor procesgericht werken. Het fundament bestaat o.a. uit het in kaart brengen van de processen van VRF in een procesmodel, afspraken maken over procesconventies, rollen en verantwoordelijkheden en het aanschaffen van een procestool. Ook wordt er een implementatieplan incl. veranderplan opgeleverd voor de periode 2024-2026, die bijdraagt aan het realiseren van een cultuur waarin continu verbeteren heel gewoon is. Tot slot wordt eind 2023 afgewogen welke processen als eerste worden uitgewerkt vanaf 2024.

Informatieveiligheid en privacy

Het project 'Versnellingsplan Informatieveiligheid' welke zich richt op de implementatie van de Baseline Informatieveiligheid (BIO-NEN) bij VRF is eind 2022 succesvol afgerond en in het eerste kwartaal van 2023 ook geëvalueerd. Een groot aantal BIO beveiligingsmaatregelen is via het project geïmplementeerd, de resterende maatregelen zullen nu via de lijnorganisatie worden aangestuurd. Hiervoor is gestart met het opstellen van het 'Dreigingsbeeld informatieveiligheid 2023-2024'. Dit dreigingsbeeld zal na vaststelling in directie aan de basis staan van de verdere prioritering en versterking van de informatieveiligheid bij VRF.

Begin 2023 zijn de privacyspeerpunten voor dit jaar geformuleerd. Voor ieder kwartaal zijn hieraan verschillende activiteiten gekoppeld die bijdragen aan duurzame en aantoonbare privacy compliance. Deze acties worden uitgevoerd naast diverse en voortdurende ad hoc acties. Onder meer de datalekprocedure, DPIA-procedure, het verwerkingenregister en een aantal privacyverklaringen zijn gereviewed en er is gestart met de implementatie van de daaruit voortvloeiende verbeterpunten. Naast diverse ad hoc awarenessacties (o.a. workshops en voorlichtingen) is een organisatiebrede datalek awarenesscampagne gestart. Tussentijdse conclusie is dat het privacybewustzijn binnen de gehele organisatie verder is toegenomen en dat privacy en gegevensbescherming binnen VRF goed op de agenda staan.

Stichting ICAM

Eind maart 2023 is VRF gedagvaard door Stichting ICAM (Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade). In totaal zijn 34 partijen gedagvaard, waaronder GGD GHOR, het Ministerie van VWS en alle GGD'en. De getroffen partijen die door Stichting ICAM worden vertegenwoordigd eisen opheldering over de exacte omvang en impact van het GGD datalek van begin 2021 en compensatie voor de schade die het datalek heeft veroorzaakt voor alle getroffen partijen. VRF heeft de zaak gemeld bij de verzekeraar en laat zich vertegenwoordigen door een advocaat gespecialiseerd in massaclaims, tezamen met 28 andere gedagvaarde partijen. Een inschatting van het financiële risico voor VRF is op dit moment niet te maken. We zullen het bestuur op de hoogte houden van ontwikkelingen.

Externe audit HKZ 2023

Op 10, 11 en 12 januari 2023 vond de externe audit plaats. Door de auditoren van LRQA is geconstateerd dat de afdeling Crisisbeheersing en de GGD voldoen aan de eisen in de HKZ-norm en daarom opnieuw het certificaat voor de HKZ-norm ontvangen.

De auditoren van LRQA hebben het volgende meegedeeld: "Het kwaliteitsmanagementsysteem is sterk verbeterd en gedegen en overzichtelijk neergezet. Er is een goede slag gemaakt met de cyclus op beleid en kwaliteit. Onderzochte processen worden planmatig en beheerst uitgevoerd. Er zijn geen kritische afwijkingen geconstateerd.

3. Programma Gezondheid

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Huisvesting GGD - Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Op basis van de prognose wordt een overschrijding verwacht op het huisvestingsbudget door stijgende huur- en servicekosten. Er wordt een strategisch huisvestingsplan opgesteld. Deze wordt naar verwachting eind 2023 opgeleverd. Op basis hiervan zullen het bestuur keuzes worden voorgelegd ten aanzien van de uitgangspunten met betrekking tot huisvesting en het effect op de verschillende consultatiebureau locaties.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Jeugdgezondheidszorg en programma JGZ 3.0

Het programma JGZ 3.0 eindigt op 31 december 2023. In 2023 wordt het programma afgerond met als doel een toekomstbestendige JGZ. Discontinuïteit in het programmateam heeft ertoe geleid dat er een herprioritering is aangebracht door de focus vooral te leggen op behoeftegericht werken en digitalisering. Wij brengen in kaart en implementeren een flexibel en toekomstbestendig JGZ Dienstenaanbod dat aansluit bij de behoefte van de jeugdigen en ouders in Fryslân. In oktober 2022 is het online ouderplatform Mijn Kinddossier voor ouders van 80.000 kinderen in Fryslân in gebruik genomen.

In 2022 is gekozen voor de gespreksmethodiek Gezamenlijk Inschatten van de Zorgbehoefte (GIZ) waarmee de professional samen met de ouder en/of jeugdige al in een vroeg stadium de zorgbehoefte in kaart brengt. Eind 2023 zijn alle jeugdartsen en (jeugd)verpleegkundigen van GGD Fryslân getraind in de methodiek, in 2024 zullen de doktersassistenten en andere JGZ-disciplines volgen. Daarbij wordt er regulier onderhoud gepleegd aan de functiewaardering en ingezet op taakherschikking.

Publieke Gezondheid Asielzoekers

Gedurende een opvangperiode verhuizen kinderen een aantal keren. In het proces van aanmeldcentrum naar procesopvanglocatie en daarna naar een asielzoekerscentrum of vertreklocatie. Door onder andere sluitingen van locaties (en tijdelijke crisisnoodopvang) komen daar vaak nog meer wisselingen bij. Door de vele verhuizingen worden kinderen hierdoor soms helemaal niet gezien door de JGZ of alleen voor het Rijksvaccinatieprogramma. Daar waar wel trajecten door de JGZ kunnen worden opgestart, worden ze dus regelmatig onderbroken. Het lukt hierdoor (landelijk) niet om in alle gevallen de juiste zorg (tijdig) te leveren aan deze jeugd. We zetten ons maximaal in om te kunnen doen wat nodig is.

Friese Preventie Aanpak (FPA)

De FPA kan worden doorontwikkeld tot de regionale preventie infrastructuur voor Fryslân, zoals bedoeld in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hiermee wordt verder doorgebouwd aan de ingezette beweging 'van zorg naar gezondheid'. Er ligt met de FPA al een stevig fundament voor de gewenste preventie infrastructuur in Fryslân. Landelijk wordt de FPA vaak al 'als een mooi voorbeeld' aangehaald. Voor de borging en de doorontwikkeling wordt gekeken naar de extra IZA doelen van een Regionale preventie infrastructuur. Voor financiering wordt gekeken naar de Specifieke Uitkering IZA (SPUK Iza) en Specifieke Uitkering GALA (SPUK GALA). Zodra dit bekend is, zal er een voorstel met uitwerking op financiën aan de bestuurscommissie worden voorgelegd.

Maatschappelijke zorg

De verwachting is dat de Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) 1 januari 2024 in werking treedt en deze beoogt een betere zorg voor inwoners met meerdere complexe problemen. Het wetsvoorstel regelt een wettelijke taak voor gemeenten voor een gecoördineerde aanpak van meervoudige problematiek. Tevens biedt het de juridische grondslagen voor de benodigde verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens en het waarborgen tegen onnodige verspreiding of verzameling van persoonsgegevens.

Forensische Geneeskunde

Het borgen van de uitvoering van forensische geneeskunde wordt steeds lastiger. Onder andere door inschaling, maar ook door tekorten aan beschikbare artsen. In dit kader wordt er in Noord Nederlands verband (GGD Groningen, GGD Drenthe) intensiever samengewerkt en zal harmonisatie op de arbeidsvoorwaarden plaats moeten vinden.

Met de landelijke opdracht van politie en justitie (waaronder bloedproeven afnemen), is het takenpakket van forensische geneeskunde vergroot. Om zowel lijkschouw als overige taken binnen forensische geneeskunde te kunnen blijven doen, wordt soms overgegaan op het inhuren van personeel. Dit zijn veelal ZZP-ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Deze zijn duurder dan eigen personeel.

Daarnaast ligt een landelijk verzoek bij het Ministerie J&V voor extra geld voor forensische geneeskunde om het vak verder te professionaliseren en de expertise van artsen te vergroten.

Corona

Met het loslaten van de maatregelen, is er een hoofdstuk afgesloten. Het boek is nog niet dicht. Om uitvoering te geven aan de opdracht van VWS is het uitgangspunt dat er voldoende financiële middelen beschikbaar blijven vanuit VWS.

Voor het tweede deel van 2023 is er een herinrichtingsplan geschreven waarbij we blijven voldoen aan de opdrachten van het ministerie om een basisinrichting te hebben voor landelijk 10 duizend vaccinaties per week om binnen 12 weken op te kunnen schalen naar een campagne van 300 duizend vaccinaties per week. De verwachting is dat er in september een najaarscampagne wordt gehouden. De Gezondheidsraad verwacht eind juni een advies hierover te geven, waarna de minister van VWS een definitief besluit neemt.

IZB/ pandemische paraatheid

Het landelijke programma Versterking Infectieziekte en Pandemische Paraatheid GGD'en is gericht op de versterking van de infectieziektebestrijding bij de GGD'en op de korte termijn (2023-2024). Het programma wordt uitgevoerd door de GGD'en, met ondersteuning en coördinatie vanuit GGD GHOR Nederland.

Door het ministerie van VWS wordt momenteel een plan opgesteld waarmee de structurele versterking van de publieke gezondheid ten behoeve van pandemische paraatheid geborgd kan worden (politiek, beleidsmatig, juridisch en financieel).

Impact van cao op aanvullende pakket

Voor het zogenoemde aanvullend pakket worden de afgesproken activiteiten/producten bij gemeenten in rekening gebracht op basis van tarieven. Dit geldt ook voor toezicht kinderopvang, waarbij financiering plaatsvindt op basis van een tarief per inspectie-uur.

De tarieven voor 2023 zijn bepaald rekening houdend met een inschatting van de loonontwikkeling voor 2023 (2,3% conform indexatie in de begroting). De werkelijke loonontwikkeling volgend uit de onlangs vastgestelde cao is hoger. Bij ongewijzigde tarieven heeft dit financieel een negatief effect. Het is nu nog onduidelijk of dit negatieve effect (volledig) kan worden opgevangen binnen het financiële kader van de begroting 2023. Bij de tweede bestuursrapportage zullen hier nader op ingaan.

Personeel

De krapte op de arbeidsmarkt speelt nog steeds bij vooral de specialistische functiegroep Artsen. We zetten in op arbeidsmarktcommunicatie en taakherschikking. Beleidsadviseurs blijven ook moeilijk te vinden, maar inmiddels zijn er wel vacatures ingevuld. De vraag naar beleidsadviseurs zal mogelijk toenemen, vanuit het perspectief dat de veranderopgave van zorg naar preventie - het Gezond Actief en Leven Akkoord en Integraal Zorg Akkoord - ook meer capaciteit vraagt.

Stand van zaken overige resultaten

IZA en GALA

In februari is er een bestuurlijke opdracht gegeven om het proces ten behoeve van het komen tot een gemandateerde gemeente als GGD op te pakken. Een gemandateerde gemeente is nodig voor het regiobeeld en een regioplan. Gelijktijdig speelt het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierbij ondersteunt de GGD gemeenten bij het maken van een integraal plan van aanpak voor de SPUK-aanvraag 2024-2026 en vervult de regierol met betrekking tot de regionale opgaven.

De komende periode zal de beleidscapaciteit bestendig worden, omdat de transformatieopgaven en realisatie van de doelen vanuit het IZA en het GALA inzet blijven vragen. Vooral nog wordt hierbij gedacht aan beleid, gezondheidsbevordering en epidemiologie.

4. Programma Crisisbeheersing

Stand van zaken

Ophoging van Bdur gelden t.b.v. versterking Crisisbeheersing

Op basis van de ervaringen tijdens de corona- en asielcrisis is gebleken dat veiligheidsregio's fors hebben moeten inspanssen om tot een adequaat niveau van de crisisbeheersing te komen. Met het oog op rampen en crises van de toekomst, die zich kenmerken door toenemende complexiteit, grenzeloosheid en onvoorspelbaarheid, is onderkend om dit niveau te behouden en te versterken. In de bestuurlijke afspraken doorstroom migratie heeft het Rijk structureel € 83 miljoen toegezegd aan de 25 Veiligheidsregio's. De extra BDUR-middelen lopen op van € 46 miljoen in 2023 tot € 83 miljoen structureel vanaf 2026. De ophoging van de BDUR is in 2023 bedoeld voor de versterking van de crisisbeheersing en het versterken van de regionale- en landelijke informatiepositie. Voor VRF gaat het in 2023 om € 1.532.349,-. In de navolgende jaren (2024 – 2026) worden er afspraken tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid gemaakt over de verdeling van die middelen en de daaraan gekoppelde doelstellingen.

Het Directieteam VRF heeft in het eerste kwartaal van 2023 besloten om de bovengenoemde Bdur-gelden te besteden aan de doorontwikkeling en versterking van de afdeling Crisisbeheersing. De gelden zijn ingezet voor de onderdelen GHOR, Bevolkingszorg, Informatiemanagement, strategische advisering, versterken regierol netwerkvorming en netwerksamenwerking en versterking van de – langdurige - crisisorganisatie VRF. Deze versterking geeft ook de mogelijkheid om invulling te geven aan het organisatie brede thema passend personeel. Crisisbeheersing heeft tijdens de crises van de afgelopen jaren ervaren dat wij ons voortdurend moeten vormen aan wat de buitenwereld van ons vraagt; dit vraagt medewerkers die gemakkelijk kunnen schakelen op wat nodig is en die een flinke dosis aanpassings- en uithoudingsvermogen hebben.

Toekomstverkenning Veiligheid

In opdracht van de RCDV is in 2022 door het NIPV een landelijke toekomstverkenning uitgevoerd voor Brandweer & Crisisbeheersing. De toekomstverkenning die betrekking heeft op Crisisbeheersing heeft de titel "Wendbare crisisbeheersing, wen er maar aan" meegekregen en geeft inzicht in maatschappelijke, sociale en technologische ontwikkelingen, en de invloed daarvan op Crisisbeheersing.

Samen met Planbureau Fryslân zijn Crisisbeheersing en Brandweer hiervoor een project gestart: Toekomstverkenning Veiligheid. Dit project loopt, waarbij interactieve groepsgesprekken plaats hebben gevonden met partners, vrijwilligers, bestuurders, inwoners en ambtenaren. In de bestuurscommissie Veiligheid van oktober a.s. wordt het eindresultaat opgeleverd, inclusief een inventarisatie van mogelijke beleidsopties die kunnen helpen om de Brandweer en Crisisbeheersing voor te bereiden op de toekomst.

Flitsincidenten (GRIP) en langdurige crises

GRIP

- 11 maart: GRIP-1 in Oosterwolde, explosie flatwoning
- 1 april, GRIP-1 in Dokkum, zeer grote brand bovenwoning in het centrum

GRIP-3 "Aanvaring Waddenzee (Terschelling)"

- In Q4 van 2022 is een evaluatieplan opgesteld van het GRIP-3 incident "Aanvaring Waddenzee", waarmee de burgemeester van Terschelling heeft ingestemd. In april 2023 heeft de burgemeester haar akkoord gegeven op concept-evaluatie; de definitieve evaluatie wordt nu afgerond.

Bijdrage GHOR aan COVID-19 beëindigd

- Het kabinet heeft op 10 maart 2023, op basis van een advies van het OMT, besloten dat corona de "endemische fase" heeft bereikt. De laatste coronamaatregelen – thuisblijven bij klachten, zelftesten, in isolatie bij een positieve test – zijn ingetrokken. De opdracht aan de DPG'n, om werkzaamheden uit te voeren voor kwetsbare groepen, is per 1 april 2023 beëindigd.
- Naar aanleiding van dit kabinetsbesluit zijn per 1 mei 2023 ook de samenwerkingsafspraken tussen VRF en de Alliade Zorggroep, om een coronacentrum en een quarantaine- en isolatiefaciliteit in stand te houden, beëindigd.

Bijdrage GHOR Oekraïne en Crisisnoodopvang voor het COA

- De afdeling Crisisbeheersing heeft in de eerste vier maanden van 2023 frequent overleg gevoerd met de GGD en Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) over de medische zorg aan ontheemden en Oekraïners. Met deze faciliterende- en bemiddelende rol is de druk op de huisartsenzorg ontlast.

Vakbekwaamheid

Voor 2023 zijn incidentbestrijding op het water, schaarste en gevolgbestrijding (cyber, terrorisme) benoemd als de jaarthema's voor Vakbekwaamheid. In de eerste vier maanden van 2023 is het thema "Incidentbestrijding op het water" geoefend tijdens vier CoPI vaartuigoefeningen; het thema "Cyber" is geoefend tijdens een oefening bij de gemeente De Fryske Marren.

Voor (loco)burgemeesters zijn er GBT-oefeningen georganiseerd in de gemeenten Tytsjerksteradiel (Thema "Evenement met veel slachtoffers") en Achtkarspelen (Thema "Sociaal Domein") en een verdiepingstraining "bestuurder ten tijde van crises". Voor gemeentesecretarissen is een "Training crisisbeheersing en voorbereid zijn op de rol van adviseur in het gemeentelijk beleidsteam" georganiseerd.

Vergroten veiligheidsbewustzijn burgers

In de eerste vier maanden van 2023 is de risicocommunicatie aan de Friese inwoners verzorgd via diverse online-campagnes. De website (www.vrfryslan.nl/laatjenietverrassen) bevat informatie over diverse risico's; van een groot verkeersincident, wateroverlast tot online oplichting en uitval van nutsvoorzieningen. Er is gestart met het actualiseren en publieksvriendelijker maken van alle "Laat je niet verrassen" pagina's op de website. Steeds meer Friese burgers weten de VRF-website en de social mediakanalen te vinden. De Veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Gelderland Zuid, Gelderland Midden en Brandweer Twente gaan aansluiten bij onze "Laat je niet verrassen" campagne. Met elkaar gaan we de inzet op risicothema's verbreden met extra middelen en kanalen.

Convenant Meldkamer

Als gevolg van de landelijke meldkamersamenwerking (LMS) is er op grond van artikel 35 Wvr een nieuw convenant opgesteld voor de samenwerking van de veiligheidsregio's 3 Noord in de Meldkamer Noord-Nederland. In de overeenkomst zijn afspraken vastgelegd over de overleggen meldkamerfunctie veiligheidsregio's (Directeurenoverleg, Hoofdenoverleg, Platform Brandweer en/of Crisisbeheersing), strategie en beleid (partijen stellen elke vier jaar een integraal beleidsplan voor de meldkamerfunctie vast), werkgeverschap en financiën. De convenanten worden op grond van de Wvr formeel vastgesteld door de Algemeen Besturen van de drie Veiligheidsregio's.

5. Programma Brandweer

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Prijsstijgingen en onzekerheid contractprijzen

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben tot gevolg dat prijzen omhoog worden gedreven. Dit is met name terug te zien op het gebied van huisvesting en materieelbeheer. Kosten voor onderhoud, onderdelen, materiaal en materieel stijgen, en vooral op de kosten voor energie (verzekeringen, gas, elektra en brandstof) verwachten we te overschrijden. Doordat we nog geen eindafrekening over vorig jaar hebben ontvangen, laat het zich lastig voorspellen wat het verbruik dit jaar zal zijn. Bovendien kennen we onzekerheden op een aantal contracten waarvoor de indexering nog niet definitief is afgestemd. Een voorbeeld hiervan is het contract voor restauratieve voorzieningen. Deze ogenschijnlijk structurele extra kosten worden gecompenseerd door incidentele voordelen, bijvoorbeeld door latere invulling van vacatures en vrijval van kapitaallasten. In de loop van het jaar wordt beter inzicht verwacht, waarna ook het gevolg voor het resultaat ten opzichte van de begroting concreter wordt.

Stand van zaken overige resultaten

Natuurbrandbeheersing

In Nederland worden meer en felle natuurbranden verwacht en de kans groeit dat deze onbeheersbaar zullen zijn. Dat wordt geconstateerd in het rapport '[Natuurbrandsignaal](#)' dat in januari is verschenen. Landelijk is de urgentie van natuurbrandbeheersing erkend en zijn krachten gebundeld om de weerbaarheid tegen natuurbranden te vergroten. In Fryslân hebben we gewerkt aan een bestuurlijk covenant met partijen als de provincie, natuurorganisaties en gemeenten. Deze wordt geagendeerd in de bestuurscommissie van juni. Bovendien is uitvoering gegeven aan het plan voor versterking van onze repressieve slagkracht. Concreet betekent dit dat de overeenkomst is getekend voor de levering van zes natuurbrandbestrijdingsvoertuigen. Tot slot, in Gaasterland is gestart met de schouw in het kader van Gebiedsgerichte Aanpak. Daarmee liggen we op schema.

Toekomstverkenning Veiligheid

Maatschappelijke trends zoals de energietransitie en demografische ontwikkelingen hebben invloed op de manier waarop Brandweer Fryslân is georganiseerd. De kazerne volgorde tabel en het dekkingsplan zijn bepalend bij de inrichting van de brandweerorganisatie. De komende jaren staan deze op de agenda om herijkt te worden. Het is daarom van belang om tijdig te starten met nadenken over welke maatschappelijke ontwikkelingen het meest relevant zijn voor onze organisatie, zodat dit meegenomen kan worden bij de herijking van deze documenten. Zie het hoofdstuk Crisisbeheersing voor een toelichting op het gelopen proces de afgelopen maanden.

Vakbekwaamheid

Eén van de gevolgen van de coronamaatregelen was dat geplande opleidingen later zijn gestart. Om dit te kunnen inhalen is een bestemmingsreserve gevormd. Naast het reguliere opleidingsprogramma zijn inmiddels twee extra klassen gepland. Of de BON voldoende instructeurs kan vinden voor het verzorgen van deze opleidingen, is de grootste afhankelijkheid in het wel of niet door kunnen laten gaan van deze klassen.

Brandveilig leven

Om de Friese samenleving van jong tot oud meer bewust te maken over brandveiligheid kennen we het uitvoeringsprogramma Brandveilig Leven. Naast dat er de afgelopen periode voorlichting is gegeven aan diverse doelgroepen, zijn ook een aantal specifieke activiteiten afgerond. Zo was in maart een pop-up-store brandveiligheid in Heerenveen waar brandgevaarlijke situaties waren geënceneerd in huiselijke setting. Ook konden bezoekers met de aanwezige brandweermensen in gesprek over de brandveiligheid thuis. Daarnaast was in april de finale van de Technasium Brandweer Award. Door tweedejaars technasiumleerlingen uit Noord-Nederland is wekenlang gewerkt aan een prototype van

een voorziening die de brandweer in de nabije toekomst helpt bij het uitvoeren van haar taken. De prijs werd gewonnen door het CSG Liudger uit Drachten. Tot slot, in februari is de mobiele Escaperoom “Room18” die door studenten van NHL is ontworpen, officieel in gebruik is genomen.

Energietransitie

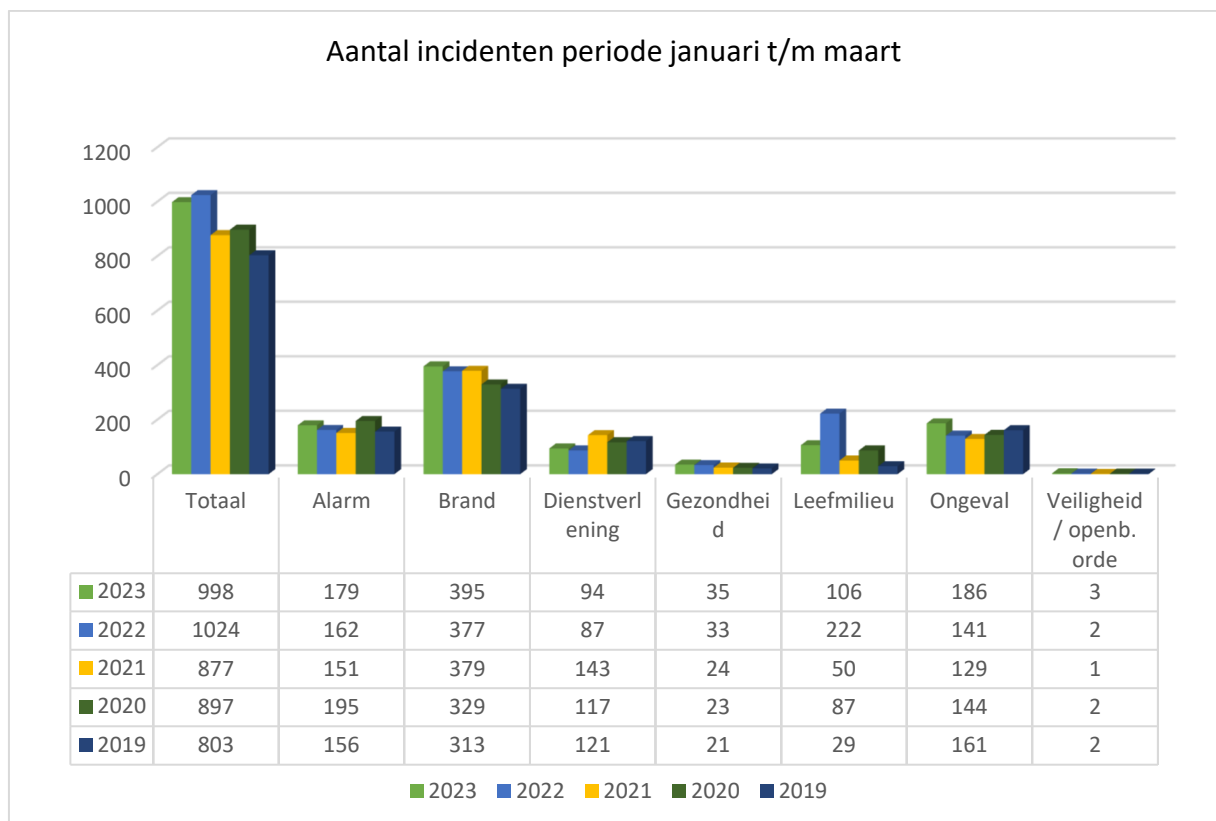
De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Denk hierbij aan brand met zonnepanelen, de opslag van energie in accu's in woonwijken en verkeersongevallen met hybride voertuigen. Risico's waar we ons als brandweer op moeten voorbereiden. Daarom hebben we onze collega's die de veiligheidsadvisering doen, de afgelopen periode getraind op deze nieuwe risico's en hoe zij onze partners daarop moeten adviseren.

Daarnaast moeten onze 1.300 repressieve collega's die op straat incidenten bestrijden, ook voorbereid zijn. Ook voor hen zijn trainingen ontwikkeld en nieuwe oefenprogramma's aangeboden waarbij deze actuele risico's centraal staan. Dit gaat bijvoorbeeld over de gevaren van branden in energieopslagsystemen onder huizen. Zodat, wanneer we ons voor deze incidenten gesteld zien, we de kennis hebben om de incidenten veilig te bestrijden.

Repressieve cijfers

In de periode van januari tot en met maart is Brandweer Fryslân totaal 998 keer gealarmeerd. Dit is vergelijkbaar met dezelfde periode vorig jaar. Het meest opvallende verschil is te zien bij de classificatie leefmilieu, waarbij de piek vorig jaar werd veroorzaakt door storm Eunice. De afgelopen maanden is de Friese brandweer ingezet bij meerdere (zeer) grote branden, waaronder bij een woonboerderijbrand in Grou en schuurbrand in Jutrijp.

Getoetst aan de tijden van het dekkingsplan wordt voor prio 1-brandmeldingen in 94% van de meldingen een opkomsttijd gerealiseerd die binnen de normtijd voor het betreffende risicogebied ligt. Voor de prio 1-meldingen waar technische hulpverlening nodig is, lukt dit in 97% van de gevallen.

Bron: kerncijfers incidenten NIPV